

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 478/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Denisou Veselou, advokátkou, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžk/29/2020 z 23. marca 2022 a jeho postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorý navrhuje zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

II.

2. Personálnym rozkazom zo 16. 11. 2018 bol sťažovateľ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, keďže mimo výkonu štátnej služby 11. augusta 2018 viedol vozidlo, pritom bol po zastavení políciou vyzvaný na dychovú skúšku, čo najprv odmietal, no následne o 2.39 h mal v dychu 0,64 mg/l a o 3.03 h 0,68 mg/l alkoholu. To bolo posúdené ako porušenie služobnej prisahy zvlášť hrubým spôsobom s tým, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Odvolanie sťažovateľa proti tomu bolo rozhodnutím ministerstva vnútra z 12. februára 2019 zamietnuté.

3. Proti týmto rozhodnutiam sťažovateľ podal správnu žalobu. Namietal ich neúplnosť, neurčitosť, a nezrozumiteľnosť, absenciu skutočností, ktoré zakladajú dôvod prepustenia. Sťažovateľ tiež namietal porušenie práva na rovnosť zbraní, pretože mu bolo znemožnené vyhotoviť si kópiu celého administratívneho spisu, čo malo za následok nezákonnosť a neústavnosť postupu orgánov verejnej správy. Sťažovateľ sa bránil tým, že vozidlo nevedol, a to, že po zastavení vozidla vystúpil z dverí vodiča, vysvetľoval tak, že chcel pomôcť kamarátovi, ktorý vozidlo viedol, a preto sa s ním zamenil v presvedčení, že ako policajt nebude podrobený dychovej skúške. Túto zámenu potvrdili svedkyne z vozidla a aj jeho kamarát. Skutočnosť, že od zastavenia hliadkou až do jeho vystúpenia z dverí vodiča na vozidle svietili brzdové svetlá, spochybnila servisná prehliadka vozidla, podľa ktorej po zošliapnutí brzdového pedálu zostávajú brzdové svetlá svietiť asi šesť sekúnd.

4. Krajský súd žalobu sťažovateľa zamietol. Dospel k záveru, že dôkazy potvrdili, že vozidlo riadil sťažovateľ, čo aj do zmeny výpovede tvrdil. Konanie sťažovateľa bolo preukázané aj kamerovým záznamom, z ktorého vyplýva, že po celú dobu od zastavenia vozidla až po vystúpenie sťažovateľa z dverí boli na vozidle rozsvietené zadné brzdové svetlá, pričom ani výsledky servisnej kontroly, na ktoré poukazoval sťažovateľ, nevyvrátili to, že vozidlo riadil sťažovateľ. Tvrdený postoj sťažovateľa o pomoci kamarátovi je prejavom snahy o zneužitie svojho postavenia. Výpovede svedkýň vyhodnotil ako nepresvedčivé a nevierohodné. Sťažovateľ bol oboznámený s celým spisom, pretože mu jeho nadriadený umožnil jeho preštudovanie a urobiť si z neho výpisky. Preto nedošlo k porušeniu práva na rovnosť zbraní.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v ktorej rovnako namietal nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí, keď z nich jasne nevyplýva dôvod jeho prepustenia. Pre odmietnutie žiadosti o vyhotovenie fotokópie celého spisu namietal porušenie práv na spravodlivý proces. Sťažovateľ namietal nezákonne získané dôkazy a tiež nedostatočné zistenie skutkového stavu. V tejto súvislosti predložil uznesenie prokuratúry, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky s tým, že skutok sa nestal. Z toho vyvodil, že skutok, ktorý sa nikdy nestal, bol posúdený ako porušenie služobnej prísahy. Sťažovateľ tiež namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu.

6. Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom zamietol. Uviedol, že posúdenie závažnosti porušenia služobnej prísahy je predmetom správneho uváženia a neprislúcha mu, aby nahrádzal toto oprávnenie správneho orgánu. K námietke sťažovateľa o zastavení trestného stíhania uviedol, že personálne konanie je nezávislé na trestnom konaní, keďže správne orgány neskúmajú trestnoprávnu zodpovednosť, ale naplnenie dôvodov prepustenia podľa § 192 zákona č. 73/1998 Z. z. Najvyšší správny súd považoval za dostatočne preukázané obe zákonné podmienky prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru. Porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom bola naplnená tým, že mimo výkonu štátnej služby riadil vozidlo pod vplyvom alkoholu a snažil sa zneužiť svoje postavenie policajta. Zároveň bola naplnená aj podmienka toho, že ponechanie sťažovateľa v služobnom pomere by bolo na ujmu záujmov štátnej služby.

III.

7. Sťažovateľ namieta, že skutok, ktorého sa mal dopustiť, je v administratívnych rozhodnutiach uvedený neurčito. Za vinu sa mu kladie to, že riadil vozidlo pod vplyvom alkoholu, čo predstavuje skutkovú podstatu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Podľa sťažovateľa by takéto

konanie naplňalo znaky porušenia služobnej prisahy zvlášť hrubým spôsobom. Trestné stíhanie voči sťažovateľovi pre tento skutok však bolo zastavené, pretože je nepochybné, že skutok sa nestal. K tomuto názoru dospel orgán činný v trestnom konaní po vyšetrovacom pokuse, ktorý preukázal, že bolo možné presadnúť si na miesto vodiča tak, ako to tvrdil sťažovateľ. Prepustenie zo služobného pomeru policajta musí byť založené na riadnom a objektívnom zistení a posúdení všetkých okolností prípadu. Podľa sťažovateľa správny orgán bez dôvodných pochybností nepreukázal, že riadil vozidlo pod vplyvom alkoholu. Tento záver bol v administratívnom spise založený len na jeho prvom vyjadrení, kedy bol ešte pod vplyvom alkoholu a v šoku. Sťažovateľ namieta, že najvyšší správny súd sa vôbec nezaoberal jeho pracovným hodnotením. Preto nebola zachovaná proporcionalita, keďže sa nezisťovali skutočnosti v jeho prospech. Napadnutý rozsudok je prejavom svojvôle pri výklade a aplikácii zákona, je arbitrárny a nedostatočne odôvodnený.

IV.

8. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu treba poukázať na špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí a postupov, teda preskúmať to, či tieto orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (IV. ÚS 127/2012). Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom krajského súdu a zároveň v kontexte s rozhodnutiami správnych orgánov, ktoré mu predchádzali.

10. Sťažovateľ argumentuje tým, že trestné stíhanie pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky bolo zastavené. K tomu treba uviesť, že konanie vo veci skončenia služobného pomeru podľa zákona č. 73/1998 Z. z. je samostatné a nezávislé od trestného konania. Výsledok trestného konania by bol pre správny orgán zásadne významný iba v tom prípade, ak by k prepusteniu došlo podľa § 192 ods. 1 písm. f) zákona č. 73/1998 Z. z. pre právoplatné odsúdenie pre úmyselný trestný čin. O taký prípad však nešlo. Porušenie služobnej prisahy nie je možné stotožniť s trestnoprávnou zodpovednosťou príslušníka polície. Predmetom rozhodovania správnych orgánov nebolo posúdenie trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa, ale posúdenie, či jeho konanie možno

hodnotiť ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy. Zákon č. 73/1998 Z. z. neobsahuje ustanovenie, ktoré by ukladalo povinnosť zohľadniť závery prípadného trestného konania.

11. Dôvodom prepustenia sťažovateľa bolo porušenie služobnej prísahy, pretože mimo výkonu štátnej služby riadil vozidlo pod vplyvom alkoholu. Sťažovateľ sa v priebehu konania a aj v ústavnej sťažnosti bráni tým, že vozidlo neriadil, až po zastavení vozidla si presadol na miesto vodiča, aby tým kryl kamaráta. Túto obranu sťažovateľa, ako aj výpovede osôb, ktoré sa vo vozidle nachádzali, vyhodnotili správne orgány a následne aj sudy ako nevierohodnú. Hodnotenie skutkovej situácie a jej právne posúdenie, z ktorého vychádzali správne orgány a s ktorým sa plne stotožnil krajský súd a následne najvyšší správny súd, nemožno hodnotiť ako arbitrárne či svojvoľné.

12. V napadnutom rozsudku je jednoznačne popísaný priebeh udalostí z 11. augusta 2018, ktorý zodpovedá opisu skutku v rozsudku krajského súdu, ako aj v predošlých administratívnych rozhodnutiach. To, že najvyšší správny súd osobitne nehodnotil doterajšie plnenie pracovných úloh sťažovateľa a jeho pracovné výsledky ako skutočnosti v prospech sťažovateľa, nemožno hodnotiť ako svojvôľu či nedostatok odôvodnenia. Najvyšší správny súd hodnotil, či správne orgány pre rozhodnutie zadovážili dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležite zistili skutkový stav a aplikáciu právnych noriem vyvodili zo skutkových okolností správny právny záver. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že krajský súd nepochybil, keď žalobu zamietol, pretože administratívne rozhodnutia boli zákonné. Námietky sťažovateľa, teda aj tie, ktorými poukazoval na skutočnosti svedčiace v jeho prospech, vyhodnotil ako bezpredmetné, keďže neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia, a teda to, že boli naplnené zákonné podmienky na prepustenie zo služobného pomeru.

13. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. To však nie je prípad sťažovateľa. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu je dostatočne odôvodnený a z ústavnoprávneho pohľadu akceptovateľný. Najvyšší správny súd sa zaoberal všetkými okolnosťami, ktoré boli pre rozhodovanie o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru zásadné. Napadnutým rozsudkom nebolo porušené ani právo sťažovateľa na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy, pretože jeho prepusteniu zo služobného pomeru predchádzalo náležité zistenie skutkového stavu, z ktorého bol vyvodený právny záver o naplnení dôvodov na prepustenie podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. Prepustenie sťažovateľa nebolo preto svojvoľné. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2022

Peter Straka
predseda senátu